

מדינת ישראל

משרד מבחן המדינה
ונציב תלונות הציבור

מנהל

נציגות תלונות הציבור

ח' בניסן התשע"ד
8 באפריל 2014

תיק מס' 801681

לכבוד
רב-גונדר אהרון פרנקו
נציב בתי הסוחר
שירותות בתי הסוחר
ת"ד 81
רמלה

שלום רב,

הندון : תלונת פלוני על שירות בתי הסוחר

על דעת מבחן המדינה ונציג תלונות הציבור, אבקש לפנות אליך בעניין התלונה שבנדון כדלקמן :

התלונה

פלוני (להלן – המתלונן) טען כי ב-20.12.2012, בשעות הערב, עלה באמצעות כיסא למיטתו הعلילונה במיטת קומתאים בתא בכלא גלבוע ונפל. חבירו לתא קראו לחובש, והוחבש לבדוק את ידו אך עשה כן מאחרורי דלתות התא בחושך, והסתפק במתן משחה להפתת הכאבים. לטענת המתלונן, שהכאבים לא שככו הוא ביקש לראות רופא ביום שלמחרת, אולם רק ב-23.12.2012, לאחר שהועבר לכלא שיטה, התאפשר לו הדבר. לטענת המתלונן, בבדיקה הרופא לא אובטח השבר בידו, והרופא אף סירב לחתן לו תחבותות לקבע את ידו. עוד טען המתלונן כי ב-26.12.2012 הוא נבדק פעמיינס, וה甫ם החליט להפנותו לצילום רנטגן, אולם הצללים נעשו במרכז הרפואי שדרות אשר של השירות בתי הסוחר רק ב-8.1.2013. אף שצללים הרנטגן העלה כי הוא סובל משבך בידו, טען המתלונן כי הופנה לבית חולים לשם גיבוס היד רק כעבור מספר ימים.

המתלונן הלין על הטיפול הרפואי הלקוי שקיבל, ושבעקבותיו לאטופלה כנדרש ידו השבורה, במשך שלושה שבועות. עוד קיבל המתלונן על כך ששכל אותו זמן נכללו ידיו ורגליו בעת העברתו ממוקם, חרף תלונתו על כאבים עזים בידו. המתלונן גם טען כי נפל מכיוון שלא היה סולם עלייה למיטתו, וכי בכלל חסרים סולמות במיטות קומוטיים.

תגובה שירות בתי הסוחר (להלן – שב"ס)

1. שב"ס מסר כי המתלונן פנה לרשותה לרפאה בבית סוחר שיטה ב-23.12.2012 והتلונן כי נפל ב-20.12.2012. הוא נבדק בידי רופא אשר לא מצא עדות לנזק גרמי ביד. הסביר לנו כי המתלונן סבל משבך ישן, שגרם לשינוי בצורת היד ולכך לא ניתן היה לבדוק את השבר בבדיקה רופא ללא צילום רנטגן. אולם המתלונן לא נשלח לבדיקת רנטגן במועד זה. אשר לטענה ולפיה

סירב הרופא לתת לו תחובשת, לא נמצא כל תיעוד לכך בתיקו הרפואי של המתלון ולא הייתה אפשרות לאתר את הרופא שבדק את המתלון במועד זה.

כעבור 10 ימים, ב-2.1.2013, פנה המתלון בשנית למרפאה וגם הפעם לא נמצא באופן וודאי נזק גרמי ביד, אך הוא הופנה לצילום במרכז רפואי של שב"ס "בהתאם האפשרי". ב-8.1.2013 הוא צולם ונתגלה "שבר ברדיוס דיסטלי לא תזוזה" (הציגה במקור). בעקבות כך, ב-11.1.2013, הוא הועבר לבדיקה אורתופד בבית חולים העמק וידו גובשה. כחודש לאחר מכן הוסר הגבס.

חוות דעתו של קצין הרפואה, שמסר את המידע האמור, על הטיפול הרפואי במתלון הייתה ש"פניה מאוחרת של החולה (כעבור שלושה ימים) ועיכוב משמעוני (עשרה ימים) בפניה חזרה שלו לקבלת טיפול רפואי תרמו לקושי אבחנתי斯基ים במקרים כאלה ... החולהטופל באופן סביר ולא דופי בסיטואציה המתוארת".

אשר לטענת המתלון על כבלתו נמסר כי "ככל, האסירים היוצאים מביס"ר בליווי נcabלים עפ"י הוראות ביטחון ... לא נמצא תיעוד בנוגע לכבלת אסיר ו/או אישורים לכבלתו של האסיר".

עוד נמסר, בתגובה לטענה ולפיה לא היה סולם עלייה למיטת המתלון, כי בכל המיטות מותקנים סולמות.

2. בתגובה שירותו הסוחרים מ-10.3.2013 צוין גם כי בעקבות פניות עורך דין של המתלון מונה קצין בודק לשם בחינת טענותיו של המתלון. דוח הקצין הבודק, שהעתיקו הועבר אליו, חזר על העבודות שנזרכו בדיאוחו של קצין הרפואה, ומסקنته הייתה כי "אי דיווח של האסיר עם נפילתו הקשה על קבלת טיפול רפואי מיידי ... רק בעת היותו במרפאה לאחרת ניצל את ההזדמנויות פנה לרופא, ולמרות זאת האסירטופל ובשל טענותיו החזרות הוחלט לערו'ץ צילום. טענת האסיר שנפל בהיותו בגלווע לא נבדקה ע"י אף גורם למרות שטען את הדבר רק בפני רופא בשיטה בעת הבדיקה".

הकצין הבודק המליך כי בעתיד, במקרה של חבלה, ידאו הגורמים המטפלים לערו'ץ מעקב ולזמן את האסיר להמשך ביקורת ולא להמתין לכך שהאסיר יתלוון מיזומתו. הקצין הבודק הוסיף כי אילו היה האסיר מזומן לביקורת, ייתכן שלא היה חולף פרק הזמן הארוך של שלושה שבועות מתלוונתו הראשונה ועד ביצוע צילום הרנטגן.

סיכום בגיןים

1. אין מחלוקת כי עובר ליום 23.12.2012 נפל המתלון וידו נשברה. תשובה שב"ס, ולפיה בעת הבדיקה הרפואית שנערכה במועד זה טען המתלון כי נפל שלושה ימים קודם לכן, תומכת בגרסת המתלון כי החבלה אכן אירעה בשל נפילתו בתא הכלא גלבוע ב-20.12.2012.

2. אין גם מחלוקת כי השבר התגלה בצילום רנטגן שנערך רק ב-8.1.2013, וכי המתלון זכה לטיפול (גיבוס החיד) ב-11.1.2013, בחלוף שלושה שבועות מנפילתו.

3. אשר לכבלת המתלון, טענת שב"ס שלפיה, ככל, נcabלים האסירים בעת יציאתם מכוטלי הכלא, תומכת בגרסת המתלון כי הוביל כבול למקום. יוזכר, כי שב"ס הבahir שאין בידו תיעוד לאופן הובילתו של המתלון.

המושא הנורמטיבי

1. בידי שב"ס הופקדה הסמכות לאכוף את החלטות בתי המשפט על שלילת חירותם של אנשים.
"סמכות זו היא אחת מהסמכויות הפוגעניות ביותר המוקנות למדינה דמוקרטית מודרנית"

כלפי הנתונינו למרותה¹. לכן, כשב"ס מפעיל את סמכותו עליו לשמר מכל משמר על זכויות האדם הבסיסיות, וזאת לצד השמירה על ביטחון הציבור והסדר הציבורי. מדינה דמוקרטית מחויבת, בראש ובראשונה, לשמור על זכויות היסוד של האדם ולהבטיח אותן, וחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו וככל המשפט המינاهלי הישראלי מטילים על המדינה ורשותה, ובכלל זה על שב"ס, את החובה לכבד ולהגשים זכויות יסוד אלה בכל פעולה המתבצעת על ידן.

זכויות היסוד הנוגעות לעניינו מעוגנות בסעיף 5 לחוק היסוד האמור, המגן על הזכות לחירות אישית, בסעיף 2 לחוק היסוד, הקובע כי "אין פוגעים בחיו, בגוף, או בכבודו של אדם באשר הוא אדם", ובסעיף 4 לחוק היסוד, המטיל על רשות השלטון חובה אקטיבית לפעול למען מימוש זכותו של כל אדם "להגנה על חייו, על גופו ועל כבודו". השמירה על זכויות היסוד של האדם היא אפוא תמצית קיומו של מטר דמוקרטי המבוסס על שלטון החוק והמגשים את ערך כבוד האדם.

2. כניסה של אדם אל בית הסוהר מלואה, מطبع הדברים, בפגיעה הכרחית בזכויות אדם בסיסיות, ובראשן זכות החירות שלו. הכליאה פוגעת גם בזכויות בסיסיות נוספות, כגון הזכות לכבוד, הזכות לפרטיות, הזכות לנקיון והזכות לחופש הביטוי. על שב"ס להבטיח כי הפגיעה בזכויותיהם של אסירים תהיה מידתית וסבירה, מתוך חיקם מחייבי המשפט המינاهלי הישראלי ובסעיף 8 לחוק היסוד האמור, הקובע כי פגיעה בזכויות אדם מוגנות תיעשה רק לתקלית ראויה ובמידה שאינה עולה על הנדרש. "הזכות לשלמות גופנית וכבוד האדם היא אף זכותו של העצור והאסיר. חומות הכלא אינן מפרידות בין העצור לבין כבוד האדם. מטר החיים בבית הסוהר מחייב, מעצם טبعו, פגעה בחירותיו רבות מהן נהנה האדם החופשי... אך אין מטר החיים בבית הסוהר מחייב שלילת זכותו של העצור לשלמות גופו ולהגנה בפני פגיעהocabofo כבדו אדם. החופש נשלל מהעצור; צלים האדם לא נלקח ממנה². מכאן שהגבלה זכויותיו של אסיר תהיה חוקית רק במידה שהיא מתחייבת באופן הכרחי שלילת חירותו עקב המאסר, ומשיקולים עניינים הנוגעים לניהול מערכ הכלאה ולשמירה על ביטחון הציבור, הסוחרים והסדר בבית הסוהר.

3. במסגרת ההגנה על זכויות האסיר והגנתו, מחייב שב"ס להבטיח קיום מינימאלי בכבוד של האסיר המצויב בחזקתו, ועל המדינה להקצות לשב"ס את המשאבים הרואים על מנת להגשים זכונה זו. בכלל זה על שב"ס לדאוג לספק צרכיו המינימאליים של האסיר, כגון מקומות ראיון לשון בו, פרטיות במידת האפשר, מזון ומשקה, בגדים נקיים, הליכה באוויר הפתוח, וכמוון שירות בריאות לשם שמירה על שלמות גופו וחיוויל של האסיר³.

4. על שב"ס לאזן, אם כן, בין האינטרסים הציבורי הדורש כי מערכ הכלאה במדינת ישראל יתפקד באופן תקין, כי ביחסו של הציבור ישמר, וכי ישמר גם ביחסו של הסוחרים ושל ציבור האסירים ובין החובה להגן על זכויותיו הבסיסיות של כל אסיר המצויב בחזקתו⁴.

חובה האיזון האמורה ממשמעה מלאיה את הצורך להתווות את שיקול הדעת של הסוחרים הלהה למעשה, וביתו לייך ניתן למצוא בהוראות החוק, התקנות, הפקודות והנהלים הרלבנטיים. כך, באשר לחובה לספק שירות בריאות לאסירים נקבע בסעיף 11ב(ב) לפקודת בגין הסוהר [נוסח חדש], התשל"ב-1971 (להלן: הפקודה) כי "אסיר יוחזק בתנאים הולמים שלא יהיה בהם כדי לפגוע בבריאותו ובכבדו". בסעיף 11ב(ג) נקבע כי "אסיר יהיה זכאי, בין השאר, לכל אלה: (1) תנאי תברואה הולמים, תנאים שיאפשרו לו לשמר על ניקיונו האישני, טיפול רפואי הנדרש לשם שמירה על בריאותו, ותנאי השגחה מתאימים לפי דרישת רופא של שירות בגין הסוהר". בכל הקשור לבכילהתו של אסיר, לפי סעיף 11א לפוקודה, אסיר לא יהיה כובל במקומות ציבורי אלא אם סוחר סבר כי קיים חשש סביר שהאסיר יימלט, יסייע בהימלטות, יגרום נזק לגוף או לרכוש, יפגע בריאות או יעלמן, וכיווץ⁵.

¹ בג"ץ 2605/05 המרכז האקדמי למשפט ולעסקים, חטיבת זכויות האדם ואחר' נ' שר האוצר, פס' 25 לפסק דין של המשייה בינייש (פורסם במגאר מרוחש, 19.11.2009. להלן: פрешת המרכז האקדמי למשפט ולעסקים).

² בג"ץ 355/79 קטלו נ' שירות בגין הסוהר, פ"ד לד'(3) 294, 298 (1980).

³ פрешת המרכז האקדמי למשפט ולעסקים, לעיל הי"ש 1, פס' 33 לפסק דין של השופט פרוקציה.

⁴ שם, פס' 24 לפסק דין של הנשיאה בינייש.

התוויה מפורטת יותר מצויה בפקודות נציבות בתי הסוהר, בהן מעוגנות הוראות נציג בתי הסוהר, ותכליתן "להבטיח את ניהול החיים התקין בגדרי הכלא, תוך התשבות בזכיות הייסוד של האדם".⁵ בעניין הטיפול הרפואי באסירים נקבע בסעיף 1 לפקודה נציבות 04.44.00, שנושאה "טיפול הרפואי באסיר", כי כל אסיר זכאי לסל השירותים הרפואיים הנחוצים על ידי קופת החולים הכללית למボטחיה, באיכות סבירה וזמן סביר, והכול בכך לשיקול דעת רפואי ובמסגרת מקורות המימון העומדים לרשות שב"ס.

5. אשר לככילת אסירים, בפקודת נציבות 04.15.01, שנושאה "ככילת אסיר במקום ציבורי", נקבעו כלליים מפורטים לביצוע הוראות סעיף 11א לפוקדה. בכללים אלה הוגרנו המידתיות בככילה, שפוי יש לעשות מאיץ מרבי שהככילה, מקום שהוא נוחצה, לא תגרום לאי נוחות מעבר להכרח, וכי תיעשה באופן "שלא יגרום לסל או נזק בריאותי" (סעיף 11). עוד מודגש בהם כי אסירים המוגבלים בתנועתם לא ייכבלו, אלא לאחר אישור מנומך ובכתב של סוחר בדרגת כלאי ומעלה (סעיף 8).

זאת ועוד, בנהל חטיבת הביטחון בשירותים בתי הסוהר, העוסק בהוצאה אסיר באבטחה מבית הסוהר לבדיקה רפואי או שחרור למחסום (נווהל 6005-01), נקבע, בסעיף 13(ו), כי : "ככל, בעת הוצאה אסיר מחוץ לכותלי בית הסוהר, כגון לבדיקה רפואי ... האסיר ייכבל ברוגלו ובירדיו ... הכל כפוף להוראות פקן"ץ 04.15.01 'ככילת אסיר במקום ציבורי'. בסעיף 9 לנספח A לנווהל, שכותרתו "הנחיות ביטחון לצוות ליויי" (מכוח סעיף 5(ח) לנווהל), ניתן לסמן את סוג הככילה של האסיר בעת הליווי לטיפול רפואי (לא ייכבל/ייכבל יד לסוחר בלבד/ייכבל ידים בלבד/ייכבל רגלים בלבד/ייכבל ידים ורגלים ויד לטווחה).

מההוראות שבפקודת הנציבות ומנהל חטיבת הביטחון בעניין ככילה עולה אפו כי בדרך כלל ייכבל אסירים בעת העברתם למקום, אך יש לסוחרים שיקול דעת שלא לככול את אסיר בהתאם לנסיבות המקרה, בין השאר כשהככילה עלולה לגרום לאסיר סבל או נזק בריאותי.

6. כאמור, על שב"ס מוטלת חובה לכבד ולהגישים את זכויות הייסוד של האסיר. כאשר נתען כי שב"ס פגע בזכויות יסוד אלה מוטל נטל השכנוע בדבר העובדות על הטוען לקיומה של הפגיעה. ואולם, כאשר עמד הטוען לפגיעה בנטל זה, מועבר הנטל אל שב"ס לשכנע כי הפגיעה בזכויות הייסוד של האסיר מוצדקת על פי דיני המידתיות המתירים פגעה בזכויות היא מידתית, מבוסס בבסיס גישה זו, המטילה על שב"ס את החובה להוכיח כי הפגיעה בזכות היא מידתית, מבודס על מעמדן המרכזי של זכויות האדם במשפט הדמוקרטי במדינת ישראל, על היתרונו של שירות בתי הסוהר בנסיבות לעובדות ולראיות המצדיקות את מידתיות האמצעים שנבחרו, וכן על מעמדם הייחודי של רשותות המדינה במשפט הציבורי כנאמן הציבור. סיכם הלכה זו פרופי אהרון ברק, שכותב: "משהו רם הנטול, והתענה היא כי הפגיעה בזכויות האדם הינה חוקתית - על הטוען לצדוק הנטול להוכיח קיומו. אכן, אם בסופו של יום כפות המאזנאים מעינות, והנתוניים העובדיים לעניינו קיינה של הצדקה לפגיעה בזכויות אדם ועל עניינו הידרחה של הצדקה זו שקרים - מה שנוצר הינה הפגיעה בזכויות החוקתיות. אם אמן ההגנה על זכויות האדם היא המטרה המרכזית המונחת נגד עניינו, ראוי שתיקו זה באשר לצדוק יפעל לרעת הפגיעה בזכויות האדם ולא לטובתה".⁷

7. ראוי להזכיר כי בבירור תלונות הציבור תפקיד יודוי. בסעיף 35 לחוק מבחן המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב] נקבע הסדר מיוחד ולפיו תלonta אסיר תוגש במעטפה סגורה ועל השב"ס להעבירה לנציבות תלונות הציבור (להלן - הנציבות) מבלי לפתח אותה. לא בצד קבע המחוקק הסדר זה, הנובע מן החשיבות הרבה של בירור תלונות אסירים על ידי הנציבות. מטרתו של ההסדר לאפשר לאסיר להביא את תלונתו המלאה

⁵ רע"ב 2416/05 פלוני זיל נ' שרות בתי הסוהר, פ"ד סב (3) 13, פס' 15 לפסק הדין (16.8.2007).

⁶ בג"ץ 124/09 תישיר דווייאת נ' שר הביטחון [נוסח משולב] נקבע הסדר מיוחד ולפיו תלonta אסיר תוגש במעטפה סגורה ועל השב"ס להעבירה לנציבות תלונות הציבור (להלן - הנציבות) מבלי לפתח אותה. לא בצד קבע המחוקק הסדר זה, הנובע מן החשיבות הרבה של בירור תלונות אסירים על ידי הנציבות. מטרתו של ההסדר לאפשר לאסיר להביא את תלונתו המלאה במשפט - הפגיעה בזכות החוקתי והגבלוותיה 536 (2010) (להלן: מידתיות במשפט); וכן בג"ץ 6055/95 צמח נ' שר הביטחון, פ"ד נג(5), 241, 268-269 (1999).

⁷ שם, מידתיות במשפט, עמ' 542.

והמופורטת לנכונות לא כל מורה. על הנכונות מוטלת החובה לברר את תלונת האסיר על פי אמות מידת דין וצדקה. ידוע הוא כי "ניהול בית סוהר הוא תפקיד מורכב מאד. כשם שהוא דרש עצמה הרבה, כך הוא מחייב גם רגשות הרבה... הסמכות של שירות בתי הסוהר אינה דומה, מבחינת המהוות והхаיקף, לסמכות מינהלית רגילה... בغال התלות הגדולה של אסירים בסוחרים, ומחייבת החשש מפני שימוש לרעה בכוח שבידי הסוחרים, כוח שפועל לאחרי חומות גבוהות, יש צורך כפול ומכוון בבדיקות של בית המשפט על שירות בתי הסוהר. אכן, בית המשפט הוא אשר שלח את האסירים אל בין החומות, אך עכשו, כשהחומות סגורות עליהם, בית המשפט הוא אביהם של האסירים".⁸ דברים אלה יפים גם לנכונות תלונות הציבור, ששומה עליה לוודה כי גם לאחרי חומות הכלא נשמרות זכויות אדם, וכי הם אלה בעבר האסיר חומות של תקווה לשיקום ופתחת דך חדש לאחר שחרורו, ולא חומות של ייאוש.

מן הכלל אל הפרט

בהתאם לאמות המדינה שפורטו לעיל בחנו את תלונתו של האסיר ואת עדות שב"ס, ובסיומו של יום הגענו לכלל מסקנה כי שירותים בתי הסוהר פגעו שלא בזכותו של המתalon לטיפול רפואי בזמן סביר, וכי המתalon נכלל שלא כדין בכך מספר שעות בדרכו לבדיקה הרפואית וחזרה, כאמור להלן:

1. אין מחלוקת שהלפו כמעט שלושה שבועות מיום נפילתו של המתalon ועד אשר קיבל טיפול רפואי לשבר שנגרם בידו. המחלוקת היא בשאלת האם האשמה לעיכוב הטיפול הרפואי וובצת על כתפי המתalon או על כתפי גורמי הרפואה שב"ס. נוכח העבדה כי, לפי גרסת שב"ס עצמו, המתalon סבל משבר ישן שגרם לשוני בצורת היד ולא אפשר אבחונו נכון של הפגיעה לא צילום רנטגן, היה מצופה כי כבר בבדיקה הרופאה הראשונה יישלח המתalon לצילום. יתר על כן, היה מצופה כי כאשר עלה חשד בדבר השבר בבדיקה השנייה, ב-2.1.2013, ייקבע לו תוך דוחן ביזור לצילום רנטגן.

2. זאת ועוד, נוכח כאמור הבלתי פוסקים של המתalon, גם פער הזמן של שישה ימים בין ההפנייה לצילום רנטגן לבין ביצוע הצילום איננו סביר במקרה הנדון, וכן גם תקופת שלושת הימים שחלפו בין הצילום וממצא השבר לבין גיבוס היד.

3. כפי שאף עולה מדווח הקצין הבודק, היהرأוי במקרה זה לזמן את המתalon לביקורת מעקב ולא להמתין כי יפנה שוב מיזומתו לבדיקה רפואית. נשוב ונדריש כי האסיר מצוי בחזקתו של שב"ס, ועל שב"ס מוטלת האחוריות להבטיח את זכויותיו ולאפשר לו טיפול רפואי אחראי בזמן סביר. כאמור, במקרה זה האסיר לא קיבל טיפול רפואי בזמן סביר והופרה זכותו לקבל את הטיפול הרפואי הנדרש לשם שמירה על בריאותו.

4. אשר לככילה, נוכח גרסת המתalon, אשר לא נסתירה על ידי שב"ס, מצאו כי הורם את נטל השכnu כי נכלל בדרך בבדיקה רפואית ובחזורה ממנה. لكن, עבר הנTEL לשב"ס להראות כי הביבלה הייתה מידתית. נטל זה לא עלה בידי שב"ס להרים. אומנם, לפי נוהלי השב"ס הכלל הוא כי יש לככול אסירים בידיהם וברגליהם בעת הווצאתם מחוץ לគותלי בית הסוהר לבדיקה רפואית. אולם כלל זה וחריגים בצדיו, וכן עיקרון המידתיות, פקודת הנכונות בנושא "ככילת אסיר במקומות ציבורי", ונוהלי שב"ס, ניתן להחריג את אופן הביבלה האמור ולהמירו בנסיבות כבילה אחרות, אשר יבטיחו, מצד אחד, את יציאתו הבטוחה של האסיר מהכלא, ומהצד שני יצמצמו למינימום את הפגיעה באסיר כשי מגבלה עניינית לככילת ידיו בעת הנסיעה לטיפול הרפואי.

ב מקרה הנדון מתalon האסיר על כאבים בידו שנבעו משבר. בנסיבות אלה, וביעדר הסברים ותיעוד כלשהו בדבר הביבלה, לא עלה בידי שב"ס לשכנע כי לא הייתה דרך להוביל את המתalon לבדיקות ולטיפולים רפואיים ובחזרה ללא ככילת ידו הפגועה. במצב דברים זה, אין לנו אלא לקבוע כי שב"ס לא הרים את הנTEL להוכיח את מידתיות ככילתתו של המתalon, ומכאן

⁸ עע"א 7440/97 מדינת ישראל נ' אבי גולן, פ"ד נב(1), פס' 7-8 לפסק-דיןו של השופט זמיר (1998).

מסקנתנו כי הcabילה במשך מספר שעות, כתוצאה שהבן נשלח המטלון לבירור רפואי בדבר
חישד לקיומו של שבר בידו, נעשתה שלא כדין וגרמה לו סבל מיותר.

טרם נעה

נבקש להבהיר לפניך את מורת רוחו של מבקר המדינה ונציג תלונות הציבור מן העיקוב הרב במתן מענה ענייני ומלא לפניותיה של נציגות תלונות הציבור לגורמי שב"ס. במשך חודשים רבים לא זכינו לקבל מענה לוגוף של דברים, וגם כאשר קיבלנו מענה, באחרור רב, היה זה בדמות העתקי מכתבם שהעבورو לעורך דין של המטלון כמה חדשניים לפני כן. למעשה, רק בחודש ינואר 2014, עשרה חדשניים(!) לאחר פניותינו הראשונה לשב"ס, וכחשי שנה לאחר שהברנו שאלות פרטניות בקשר, קיבלנו מענה לשאלותינו. במצב דברים זה סוכלה יכולתנו לברר את התלונה באופן מהיר וענייני. אומנם מקרה זה הוא המיעט אשר איננו מעד על הכלל, שכן יש שיתוף פעולה תקין ומועל בין משרדנו לשירותי הסוהר, אולם ראיינו לנכוון להביא תקלה זו לידייתך על מנת שתתפעל, לפי שיקול דעתך, למניעת היישנותה.

סיכום והמלצות

מבקר המדינה ונציג תלונות הציבור מצבע על הפגיעה שלא כדין בזכותו של האסיר המטלון קיבל טיפול רפואי ראוי ובזמן סביר, וכן על כבילתו שלא כדין במשך מספר שעות בדרך בדיקה רפואיות וחזרה. על גורמי הרפואה והבטיחון בשירותי הסוהר להפיק את מלא הלקחים מקרה זה ולהקפיד כי מקרה דוגמתו לא יישנה.

על קצין הרפואה הראשי של שב"ס לבחון את המלצתו של הקצין הבזק כי במקרה של תלונה על חבלה יתקיים מעקב והאסיר יזומן לביקורת, ולא ניתן יהיה להסתפק בכך שהאסיר יתלון מיוזמתו. על קצין הרפואה הראשי לשקל את הצורך לעגון המלצה זו בוניה.

על ראש חטיבת הביטחון שב"ס לרענן את הנהלים הנוגעים לティיעוד כבילתם של אסירים, וביחד את הוראות נוהל חטיבת הביטחון העוסק בהוצאה אסיר באבטחה מבית הסוהר לבדיקה רפואית. בנסיבות זאת, יש להציג לפני אנשי הלוי כי לכל הכbla בעת הלוי יש חריגים הנלמדים מעקרון המידתיות וממצבו הרפואי של האסיר.

על ראש חטיבת הביטחון והיועץ המשפטי של שב"ס לשקל עיגון החיריגים לכל הכbla בידים וברגליים באופן מפורש וברור בהוראות נוהל הוצאה אסיר באבטחה מבית הסוהר לבדיקה רפואית.

אבקש להודיענו על הצעדים שיינקטו לתקן הליקויים כאמור, עד ליום 14.5.14.

בכבוד רב
ובברכת חג שמח,

הלו שמגר, עו"ד
מנהל נציגות תלונות הציבור

העתק : השופט (בדימ') יוסף חיים שפירא,
מבקר המדינה ונציג תלונות הציבור

היועץ המשפטי לשירותי הסוהר

רח"ט בטחון ומבצעים, שירותי הסוהר

רמ"ח ביקורת, שירותי הסוהר